

Paulina Lewczuk,
Dorota Lewkowicz,
Andrzej Biliński,
Robert Boroch

ALICJA ROMANA HONETA – SZKIC ANALITYCZNY

Wstęp

Artykuł ten jest próbą analizy tomiku poetyckiego Romana Honeta *alicja*¹. Analizie poddajemy w szczególności semiotyczne kategorie treści prymarnych i treści wtórnych². Tym samym zamierzamy opracować, na potrzeby analizy tomiku Honeta, „klucz semiotyczny”, który mógłby przyczynić się do odczytania treści wtórnych, ukrytych w wewnętrznej logice utworów składających się na tomik. Zwróćmy uwagę, że tak jak Roman Honet jest uznanym poetą³, tak krytycy literaccy wielokrotnie podkreślali nieinterpretowalność jego poezji. W dotychczasowych analizach *alicji* napotymano na trudności z identyfikacją ukrytych znaczeń

---

¹ W artykule porównane zostaną obydwa tomiki, jednak zinterpretowany jedynie ten z 2008 roku. Wybór ten zostanie wyjaśniony w dalszej części artykułu.

² Treści prymarne – znaczenia, które bezpośrednio wynikają z językowego charakteru dzieła literackiego; treści wtórne – sensory, które wynikają z wypowiedzi językowej w dziele literackim, ale nie są wyartykułowane wprost; zob.: J. Faryno, *Wstęp do semantycznej interpretacji tekstu literackiego*, Warszawa 1972, s. 18.

³ W 2015 roku został laureatem Nagrody Poetyckiej im. Wisławy Szymborskiej. Nominowano go również do Nagrody Literackiej Nike (2009), Nagrody Literackiej Gdynia (2012), Wrocławskiej Nagrody Poetyckiej Silesius (2009 i 2015).

tekstu; wskazywano na zbytne metaforyzowanie lub „produkcję formy pozbawionej treści”⁴.

1. Kompozycja tomiku

Tomik poetycki Honeta *alicja* został opublikowany dwukrotnie – w roku 1996 oraz 2008⁵. Niezależnie od wydań zbiorowych poszczególne wiersze były także drukowane w prasie literackiej, w takich pismach jak: „Kresy”⁶, „Nowy Nurt”⁷, „Przegląd Artystyczno-Literacki”⁸, „Studium”⁹, „Topos”¹⁰ czy „Wiadomości Kulturalne”¹¹.

Porównując wydanie z roku 1996 z wydaniem z roku 2008, można dostrzec istotne zmiany edytorskie i stylistyczne. Aby te zmiany prześledzić, dokonaliśmy ich zestawienia w formie tabeli (zob. Tabela 1).

W celu ułatwienia analizy wprowadzamy następującą nomenklaturę: wiersze z tomiku opublikowanego w roku 1996 oznaczamy jako „alicja1996: [tytuł]”, a wiersze z tomiku ogłoszonego drukiem w roku 2008 – „alicja2008: [tytuł]”; po dwukropku podajemy tytuł utworu w konkretnym wydaniu; wiersz *epilog* znajdujący się w wydaniu z roku 1996 jest więc oznaczany jako „alicja1996: a.epilog”, zaś ten, który znajduje się w tomiku wydany w roku 2008 – „alicja2008: a.epilog”.

Zasadnicze zmiany tytułów i kolejności utworów przedstawia Tabela 1.

---

⁴ G. Kociuba, *Ropiejące miejsca*, „Sycyna” 1997, nr 18, s. 16; J. Winiarski, *Te ciche spazmy o podartych włóknach. O „alicji” Romana Honeta*, „Kwartalnik Artystyczny” 1997, nr 2, s. 146–149.

⁵ R. Honet, *alicja*, Stowarzyszenie literackie im. K.K. Baczyńskiego, Seria 49 Poetycka, wyd. I, Łódź 1996, oraz R. Honet, *Moja. trzy zbiory wierszy: alicja, pójdziesz synu do piekła i «serce»*, Wrocław 2008.

⁶ R. Honet, *Miasto, którego nie ma*, „Kresy” 1996, nr 27, s. 109.

⁷ Tenże, *Ostatni list przed ogrodem*, „Nowy Nurt” 1995, nr 14, s. 5.

⁸ Tenże, *List do jana lechonia*, „Przegląd Artystyczno-Literacki” 1995, nr 12, s. 17.

⁹ Tenże, *Wierzysz w siedem pieczęci...*, „Studium” 1996, nr 2/3, s. 31.

¹⁰ Tenże, *Alicja po drugiej stronie*, „Topos” 2003, nr 1/3, s. 109–112.

¹¹ R. Honet, *Podniecające zestaw*y, „Wiadomości Kulturalne” 1996, nr 9, s. 13.

Tabela 1: alicja1996 i alicja2008 – różnice tytułów i kolejności utworów¹²

L.p.	alicja1996	alicja2008
1.	a. epilog	a. epilog
2.	***	[całopalne ofiary z pokrzyw]
3.	celan, wytrwały luty	celan, wytrwały luty
4.	pozorne asocjacje	pozorne asocjacje
5.	***	[przyciśnięta do poduszki głowa pęcznieje]
6.	uliczka m.	była taka ulica
7.	podniecające zestawy	podniecające zestawy
8.	***	[fermentacja śliwek, gruszek]
9.	list do j.l.	list do j.l.
10.	czasami	oceany, zgony
11.	zanim	zanim przywłoką
12.	reminiscencje	córki karstenów
13.	szkocja	szkocja, chłopiec ze srebrnym guzikiem
14.	pogodny lipiec	[bywały jeszcze obserwatoria gwiazd]
15.	alicja	alicja
16.	?	wnętrze, kolory
17.	wnętrze	dzień szósty
18.	dzień szósty	zachód, oczekiwanie
19.	oczekiwanie na zachód	krzyże, komory
20.	szósty krzyżyk	miasto, którego nie ma
21.	miasto, którego nie ma	mieliśmy kilkaset siostr i braci

¹² Numeracja wskazuje na kolejność wierszy w danym tomiku. Same wiersze nie są ponumerowane.

22.	mieliśmy kilkaset siostr i braci	vaterland
23.	vaterland	[ziemia mała jak kropla deszczu]
24.	***	[języki niebieskich płomieni]
25.	znowu będzie wojna	lipiec 1991
26.	lipiec '91	[od traw zaczyna się przelewać ciemność]
27.	***	everyman
28.	o everyman	[pochyl się]
29.	***	piosenka prosto z ust
30.	piosenka prosto z ust	nad miastem
31.	nad miastem	głód
32.	głód	motyle
33.	motyle	ostatni list przed ogrodem
34.	ostatni list przed ogrodem	powroty, raj
35.	powrót do edenu	pożegnanie rzeki
36.	pożegnanie rzeki	będziemy wracać w każde takie miejsce
37.	będziemy wracać w każde takie miejsce	tam
38.	tam	alicja po drugiej stronie
39.	alicja po drugiej stronie	

Tomik *alicja1996* składa się z 39 utworów, zaś *alicja2008* – z 38 utworów. Wiersze, które nie posiadają tytułu, oznaczone zostały gwiazdkami – (***) – lub tytuł jest zastąpiony pierwszym wersem wiersza ujętym w nawias kwadratowy¹³.

W naszym przekonaniu różnice edytorskie wprowadzane w dwóch wydaniach *alicji* są na tyle poważne, że w przypadku *alicji1996* i *alicji2008*

¹³ W spisie treści wydania z roku 1996 poza gwiazdkami (***) pojawia się zapis z nawiasem kwadratowym.

należy mówić o dwóch osobnych tomikach poetyckich. Do zajęcia takiego stanowiska przekonują nas następujące zagadnienia:

1. Niektóre tytuły zostały zasadniczo zmienione: alicja1996: *powrót do edenu*; alicja2008: *powroty, raj*.
2. Występowanie innych utworów, które poważnie wpływają na kompozycję całego tomu: alicja1996: *reminiscencje, pogodny lipiec, ?*, *** [*wierzysz w siedem pieczęci?*]; alicja2008: *córki karstenów*, [*bywały jeszcze obserwatoria gwiazd*], [*pochyl się*];
3. Wiersze w wydaniach alicja1996 i alicja2008 różnią się nie tylko pod względem treści, lecz także – rozczłonkowania graficznego oraz rozłożenia interpunkcji; odmienne rozczłonkowanie graficzne można zauważyć w analogicznych wierszach: alicja1996: *** [*fermentacja śliwek, gruszek*], *celan, wytrwały luty* i alicja2008: [*fermentacja śliwek, gruszek*], *celan, wytrwały luty*; dwa wiersze: [*przyciśnięta do poduszki głowa pęcznieje*] (alicja1996) oraz *ostatni list przed ogrodem* (alicja2008) mają odmienne rozplanowanie interpunkcyjne w obrębie danego wiersza; wiersz z alicja1996: *znowu będzie wojna* został w wydaniu z 2008 roku pozbawiony tytułu – [*języki niebieskich płomieni*].

Mając na uwadze powyższe różnice, przedmiotem naszych zainteresowań interpretacyjnych będzie wydanie z roku 2008.

2. Interpunkcja, wielkie i małe litery

Szczególną uwagę zwraca konsekwentne odstąpienie przez Honeta od reguł używania wielkich liter. Honet posługuje się jedynie małymi literami, co kontrastuje z brakiem odstępstw od reguł interpunkcyjnych – w wydaniu z 2008 r. zostaje zachowana konsekwencja interpunkcyjna.

Znamienne jest to, że wiersze w tomiku nie są zakończone żadnym znakiem interpunkcyjnym. Może to sugerować, że autor zamierzał zasygnalizować otwartość kompozycyjną i poszerzenie frazy poetyckiej na cały tomik. Innymi słowy, poszczególne wiersze uzupełniają się kompozycyjnie, co nazwaliśmy „hiperfrazą poetycką”.

3. Kompozycja stylistyczna – przykłady

3.1. Tytuły

W tytułach wierszy mamy do czynienia ze szczególnym użyciem jednostek leksykalnych; osobliwości te dotyczą zarówno ich form gramatycznych, jak i stylistyki. W tytułach wierszy występują: 1) rzeczowniki pospolite (*oceny, zgony, kolory*), 2) nazwy własne (*karstenów, alicja, celan*), 3) okoliczniki czasu i miejsca (*dzień szósty, luty, szkocja, vaterland*), 4) zaimki wskazujące w funkcji przysłówków (*tam*), 5) zdania pojedyncze (*przyciśnięta do poduszki głowa pęcznieje; mieliśmy kilkaset siostr i braci*), 6) równoważniki zdań (*pozorne asocjacje; pożegnanie rzeki*), itd.

3.1.1. a.epilog

Zwróćmy szczególną uwagę na wiersz rozpoczynający tomik, *a. epilog*. W naszym przekonaniu utwór ten zajmuje pozycję semantycznie uprzywilejowaną – epilog powinien kończyć tomik, a nie go rozpoczynać.

Użycie litery „a” wskazywać może na trzy rzeczy: a) *sprzeczność*, ponieważ litera „a” jest pierwszą literą alfabetu, zaś słowo epilog odnosi się do zakończenia utworu, b) *negację*, gdzie litera „a” oznacza zaprzeczenie semantycznej wartości słowa, które stoi po tej literze, przykładem jest „arealny” lub c) w którym „a.” jest rodzajem skrótu nawiązującego do samej *alicji* bohaterki tomiku poetyckiego. Takie zestawienie rodzi pytanie o celowość tego zabiegu. Możliwe odpowiedzi są naszym zdaniem następujące: a) wiersz *alicja2008: a.epilog* jest semantycznym „mostem” łączącym początek z końcem, b) istnieją (lub mogłyby istnieć) alternatywne „epilogi”, oznaczone kolejnymi literami alfabetu, np.: „b. epilog”, „c. epilog” itd.

4. Symbolika imion własnych – *Alicja*

Szczególną uwagę wzbudza imię własne *Alicja*, które może mieć albo znaczenie dosłowne, odsyłające do pospolitego imienia własnego, albo symboliczne, o zabarwieniu intertekstualnym – *Alicja z Krainy Czarów*

(ang. *Alice's Adventures in Wonderland*) Charlesa Dodgsona lub jej kontynuacji *Alicja po drugiej stronie lustra* (ang. *Through the Looking-Glass, and What Alice Found There*).

5. Tematyczna trójdzielność treści poetyckich

Przez określenie *tematyczna trójdzielność treści poetyckich* rozumiemy stałe konstrukcje semantyczne, odnoszące się do świata poetyckiego, który jest zbudowany w oparciu o trzy kategorie: a) umiejscowienie w czasie i przestrzeni; b) przedstawienie sytuacji lirycznej oraz c) refleksyjność podmiotu lirycznego.

5.1. Umiejscowienie w czasie i przestrzeni

Umiejscowienie obejmuje wszelkiego rodzaju odwołania przestrzenno-czasowe, które pozwalają na chronologiczną systematyzację zdarzeń oraz na ich konkretne zlokalizowanie pod względem miejsca.

5.2. Przedstawienie sytuacji lirycznej

Przez *przedstawienie sytuacji lirycznej* rozumiemy „epizację”, czy opowiadanie zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości. Zabieg ten ma na celu zapoznanie odbiorcy ze światem poetyckim za pomocą relacji (sprawozdania) w postaci poetyckiej narracji.

5.3. Refleksyjność podmiotu lirycznego

Przez *refleksyjność podmiotu lirycznego* rozumiemy sposób wyrażania stosunku podmiotu lirycznego do otaczającego go zewnętrznego świata, co w sposób szczególny charakteryzuje ten świat jako subiektywną rzeczywistość odczuwaną przez „ja liryczne”.

5.4. Przykłady

- I. umiejscowienie:** „od wczoraj nie mam robaków” (*a. epilog*); „rok dziewięćdziesiąty pierwszy” (*podniecające zestawy*); „tej jesieni przegrane powietrze” (*pozorne asocjacje*); „południe w małym miasteczku na wzgórzach” (*zanim przywłoką*); „na ścieżkach zardzewiały rowery” (*zanim przywłoką*); „to, że znalazła się akurat na łagodnym wybrzeżu holandii, było jedynie przypadkiem” (*alicja po drugiej stronie*);
- II. przedstawienie sytuacji lirycznej:** „rzeka pieni się, huczy, na brzegu psy, kobiety” (*pożegnanie rzeki*); „będziemy wracać w każde takie miejsce z ustami rozdętymi od śliny” (*będziemy wracać w każde takie miejsce*); „od ciszy przetaczają się pełne wagony” (*mieliśmy kilkaset sióstr i braci*);
- III. refleksja:** „może wtedy kamery odcisną nasze głowy w zimnych ekranach lub usłyszymy się w niewielkim radiu” (*będziemy wracać w każde takie miejsce*); „wieczna dziewczynka, której nikt nie pojął” (*zachód, oczekiwanie*); „a lato tego roku było słońce, gorące” (*krzyże, komory*).

6. Kolorystyka świata przedstawionego

Istotną rolę w poznawaniu świata przedstawionego alicji²⁰⁰⁸ odgrywają barwy. W wierszach odnajdujemy oba typy barw: ciepłe i zimne. Wszystkie występujące kolory, poprzez swe kontrastujące zestawienie, podkreślają niezwykłość owego świata. Barwy ciepłe zasadniczo wprowadzają do opisu dynamizm, ruch, towarzyszą gwałtownym przemianom jakie się dokonują: „słońce grube, czerwone, wydziela opary” (*pożegnanie rzeki*), „wypaliło na chodnikach swój tłusty, czerwony emblemat” (*pozorne asocjacje*). Barwy zimne zaś odnoszą się raczej do obrazów statycznych, efektów destrukcyjnego wpływu niszczących żywiołów: „jutro jej ciało będzie wyglądać jak zmarznięta oliwka” (*alicja po drugiej stronie*), „tamta śmierć z mlecznymi warkoczami śluzu w oczach” (*a.epilog*). Należy zaznaczyć, że nie jest to jednak podział jednoznacznie wyraźny. Zasadniczo barwy w analizowanych utworach Honeta opisują przestrzeń, w której rozgrywa się sytuacja liryczna danego wiersza, tworzą jego emocjonalne tło

– malarskość¹⁴; da się to zaobserwować w wierszu alicja2008: *podniecające zestawy*:

rok dziewięćdziesiąty pierwszy, miodowy
pryzmat okularów przeciwsłonecznych i dobre
wróżby na przyszłość.

Podział ten pomaga rozpoznać emocjonalną tonację wiersza, a w konsekwencji – dookreśla czas w postaci pór roku. Zauważyliśmy, że w 10 wierszach jest to jesień, w 5 zima, a w 11 lato; wiosna nie występuje w żadnym z wierszy; w 12 utworach nie można określić pory roku.

Zima w alicji2008 charakteryzowana jest jako pora, w której występują „miejsca pobielone” (*a.epilog*), „srebro na szklanych płytkach” (*celan, wytrzymały luty*), „mróz charczał, pękały nasze odbicia w przedmiotach” ([*ziemia mała jak kropla deszczu*]). W wierszach o jesiennej porze roku pojawiają się określenia typu: „dojrzałe” czy „zgniłe”. Warto zauważyć, iż nawet te wiersze, które są utrzymane w tonacji cieplej, miodowo-złotej, letniej zostają silnie skontrastowane z atmosferą wyrażoną przez inne składniki konkretnego wiersza.

Sposób konstruowania sekwencji głoskowych burzy Honetowską harmonię barw. To właśnie onomatopeiczność wprowadza do pozornie sielankowych wierszy dynamizm i poczucie bezustannego poruszania się, szeptów, skrzypienia i podobnych dźwięków. Doskonale to widać już w otwierającym tomik poetycki wierszu *a.epilog*:

od wczoraj nie mam robaków. szron trzeszczy,
szeleści w drzewach ten stanowczy mówca.

Podobną funkcję wyrazy onomatopeiczne odgrywają w wierszach: *podniecające zestawy* („lecz obudziły się w czasie brzęczącym jak trzmiel, // wypływając kawałki sparzonych płuc”), *list do j.l* („słyszę jeszcze, jak skrzypi papier: // na ścieżkach zardzewiałe rowery, słodka, gęsta rdza”), [*ziemia mała jak kropla deszczu*] („gałązki szronu, bo była zima, prawdziwa zima: // mróz charczał, pękały nasze odbicia w przedmiotach”). Poza zburzeniem niemal baśniowej harmonii, sekwencje głoskowe wprowadzają

¹⁴ S. Wyślouch, *Literatura i semiotyka*, Warszawa 2001, s. 76.

poczucie bezustannie zbliżającego się niebezpieczeństwa, jakiejś ciągnącej się zawsze tragifarsy, lęku i przerażenia.

7. Mieszkańcy świata poetyckiego alicji2008

Wydawałoby się, że najważniejszym mieszkańcem świata poetyckiego alicji2008 jest Alicja; jednakże z imienia ta bohaterka zostaje wymieniona tylko w dwóch wierszach – alicja2008: *alicja* i alicja2008: *alicja po drugiej stronie*.

W naszym przekonaniu ważnym „mieszkańcem” poetyckiego świata alicji2008 jest śmierć. Śmierć jest przedstawiana w trojaki sposób. Z jednej strony jest to śmierć wędrująca – „wieczna dziewczynka”¹⁵, której nikt nie dostrzega; z drugiej strony śmierć przedstawiana jest jako destrukcyjna siła, która pochłania wszystko, co spotyka na swojej drodze, pozostawiając po sobie „martwe gryzетки”¹⁶, „wylutego trupa joanity”¹⁷, „szkielet jaszczurki”¹⁸ – jedynie szczątki. I wreszcie – śmierć jest władcą świata poetyckiego alicji2008; motywy bezpośrednio związane ze śmiercią, przemijaniem i rozkładem pojawiają się w większości wierszy, wyjątek stanowią utwory *pozorne asocjacje*, *piosenka prosto z ust* i *motyle*. W alicji2008 umiera wszystko: ludzie, zwierzęta, rośliny, maszyny, wszystko co człowiek stworzył. Cały świat nieuchronnie podąża ku śmierci, a to, co już umarło coraz bardziej zbliża się do niebytu, rozkłada się i zamienia w pustkę.

Innym ważnym mieszkańcem świata alicji2008 jest Bóg. Nie jest to jednak Bóg wszechmogący; wprost przeciwnie, jest on raczej „groteską boga”, w którego nie tylko się już nie wierzy, ale któremu także się nie wierzy: „bóg rodził się raz jeszcze, cały siwy, słony”¹⁹; „gipsowy posąg boga zanurzony w ostach”²⁰; nawiązania religijne zajmują istotne miejsce w alicji2008 – aż w 22 wierszach (z 38) występują motywy religijne.

¹⁵ Cytat pochodzi z wiersza *zachód, oczekiwanie*.

¹⁶ Cytat pochodzi z wiersza *waterland*.

¹⁷ Cytat pochodzi z wiersza *będziemy wracać w każde takie miejsce*.

¹⁸ Cytat pochodzi z wiersza *celan, wytrwały luty*.

¹⁹ Cytat pochodzi z wiersza *[ziemia mała jak kropla deszczu]*.

²⁰ Cytat pochodzi z wiersza *zanim przywloką*.

W alicji²⁰⁰⁸ ważną rolę odgrywają także osoby realnie istniejące: Charles Dodgson²¹, Paul Celan²² Wilhelm II Hohenzollern²³, Henry Ford²⁴, Louis de Funès²⁵, Joachim von Ribbentrop²⁶ czy Joseph Mengele²⁷. Poza Dodgsonem wszyscy oni byli silnie powiązani z II wojną światową.

Wnioski

W naszym przekonaniu alicja²⁰⁰⁸ jest przykładem liryki o silnym zabarwieniu onirycznym oraz próbą przeniesienia surrealistycznego nastroju i malarskiego obrazowania na grunt poezji. Efekt ten został osiągnięty dzięki nagromadzeniu powtarzających się motywów, metafor i sensów. Intertekstualne nawiązania do rzeczywistych postaci nakierowują na wojenne skojarzenia. Tytułowa *alicja* istnieje w raju utraconym, który na jej oczach (a przez to na oczach czytelnika) umiera i zamienia się w nicłość. To oniryczny koszmar, którego uczestnikowi zdarza się popaść w kolejny sen, który z jego punktu widzenia staje się już snem wewnętrznym. Osiągnięty tu zostaje zatem poziom meta-oniryczny, czyli sen we śnie: „tymczasem nadchodzące sny są o umarłych, z którymi nie rozmawialiśmy od lat”²⁸.

Bibliografia

- J. Faryno, *Wstęp do semantycznej interpretacji tekstu literackiego*, Warszawa 1972.
R. Honet, *alicja*, Stowarzyszenie literackie im. K.K. Baczyńskiego, Seria 49 Poetycka, wyd. I, Łódź 1996.

---

²¹ Bezpośrednio w *celan*, *wytrwały luty* oraz pośrednio poprzez nawiązania do twórczości literackiej Dodgosa *alicja* oraz *alicja po drugiej stronie lustra*.

²² Bezpośrednio w wierszu *celan*, *wytrwały luty*.

²³ Bezpośrednio w wierszach *celan*, *wytrwały luty* oraz *vaterland*.

²⁴ Bezpośrednio w wierszu *alicja*.

²⁵ Bezpośrednio w wierszu *alicja*.

²⁶ Bezpośrednio w wierszu [*ziemia mała jak kropla deszczu*].

²⁷ Bezpośrednio w wierszu *everyman*.

²⁸ Cytat pochodzi z wiersza [*przyciśnięta do poduszki głowa pęcznieje*].

- R. Honet, *Moja. trzy zbiory wierszy: alicja, pójdziesz synu do piekła i „serce”*, Wrocław 2008.
- R. Honet, *Ostatni list przed ogrodem*, „Nowy Nurt” 1995, nr 14.
- R. Honet, *Miasto, którego nie ma*, „Kresy” 1996, nr 27.
- R. Honet, *Wierzysz w siedem pieczęci...*, „Studium” 1996, nr 2/3.
- R. Honet, *List do jana lechonia*, „Przegląd Artystyczno-Literacki” 1995, nr 12.
- R. Honet, *Alicja po drugiej stronie*, „Topos” 2003, nr 1/3.
- R. Honet, *Podniecające zestawy*, „Wiadomości Kulturalne” 1996, nr 9.
- G. Kociuba, *Ropiejące miejsca*, „Sycyna” 1997, nr 18.
- J. Winiarski, *Te ciche spazmy o podartych włóknach. O „alicji” Romana Honeta*, „Kwartalnik Artystyczny” 1997, nr 2.
- S. Wyslouch, *Literatura i semiotyka*, Warszawa 2001.

ABSTRACT

The article analyses the volume of poetry by Roman Honet, *alicja*, by means of the method of analysis and interpretation of a literary text proposed by Jerzy Faryno. The division into primary content (direct, resulting from a linguistic utterance) and secondary content (resulting from a linguistic utterance indirectly) enables one to attempt to interpret uninterpretable, as it is considered in the literature on the subject, *alicja*. The structure of the volume itself, specific punctuation and grammar provide certain conditions concerning the image of poetic reality existing in the world presented by the lyrical I. What is more, the same motives appearing again and again, specific meta-oneirism, permanent palette of colours became a starting point for developing our proposal. This approach to the problem was also supported by thematic triplicity of poetic content visible in the poetry. The further part of the article presents intertextual references to the extratextual reality and real historical figures (related to the Second World War).

Key words: theory of literature, literature semiotics, semantic analysis, literature anthropology, Polish poetry.